

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЖИТОМИРСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ» ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

СХВАЛЕНО

Вченою радою КЗ
«Житомирський ОІППО» ЖОР
Протокол № 2
від 19 березня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ КЗ «Житомирський
ОІППО» ЖОР
від 19 березня 2026 р. № 111-ОД
В. о. директора

Вадим КАЛІНІН

ПРОГРАМА

**підвищення кваліфікації керівників закладів загальної середньої освіти,
що забезпечують здобуття профільної середньої освіти
«УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ АКАДЕМІЧНОГО ЛІЦЕЮ В УМОВАХ
РЕФОРМИ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ»**

Житомир-2026

Розробник: комунальний заклад «Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Житомирської обласної ради (Пастовенський О. В., доктор педагогічних наук, завідувач кафедри суспільно-гуманітарних дисциплін комунального закладу «Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Житомирської обласної ради).

Напрямок підвищення кваліфікації: підвищення кваліфікації керівників закладів освіти, що забезпечують здобуття профільної середньої освіти.

Розроблено на основі типової програми: Типова програма підвищення кваліфікації керівників, заступників керівників закладів загальної середньої освіти, які реалізують Державний стандарт профільної середньої освіти на тему «Профільна школа: управління та професійний розвиток» (наказ МОН від 04.11.2025 № 1464).

Термін дії програми: з 19.03.2026 по 19.03.2031

Рецензенти:

Вознюк Олександр Васильович, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри англійської мови з методиками викладання у дошкільній та початковій освіті Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Смагін Ігор Іванович, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри суспільно-гуманітарних дисциплін комунального закладу «Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Житомирської обласної ради

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми. Сучасні трансформації в системі освіти України, пов'язані з упровадженням концепції «Нова українська школа», переходом до стандартів профільної середньої освіти та розвитком мережі академічних ліцеїв, зумовлюють потребу в оновленні управлінських підходів у старшій школі. Нові вимоги до організації освітнього процесу актуалізують необхідність підготовки керівників, здатних ефективно діяти в умовах змін, забезпечувати відповідність діяльності закладу чинному законодавству та здійснювати стратегічне планування його розвитку.

У цьому контексті особливого значення набуває розвиток професійних компетентностей керівників і їх заступників, що охоплюють уміння працювати в нормативно-правовому полі, здійснювати стратегічне управління закладом освіти, ефективно організовувати роботу з персоналом, використовувати сучасні цифрові інструменти в управлінській діяльності тощо. Це забезпечує здатність керівника не лише підтримувати стабільне функціонування закладу, а й ініціювати його розвиток відповідно до актуальних освітніх викликів.

З урахуванням зазначених викликів і потреб розроблено програму підвищення кваліфікації керівників і заступників керівників закладів загальної середньої освіти, які забезпечують реалізацію профільної середньої освіти. Програма орієнтована на інтеграцію теоретичних знань і практичних управлінських рішень та спрямована на формування сучасної управлінської культури, що сприятиме підвищенню ефективності діяльності академічних ліцеїв в умовах освітніх змін.

Цільова група: керівники, заступники керівників закладів загальної середньої освіти, які реалізують Державний стандарт профільної середньої освіти (академічне спрямування).

Обсяг: 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Особливості реалізації програми: змістові напрями та тематика занять конкретизовані з урахуванням запитів керівників закладів загальної середньої освіти, які реалізують Державний стандарт профільної середньої освіти (академічне спрямування).

Форма підвищення кваліфікації: інституційна (дистанційна) у синхронному режимі. У разі відсутності технічної можливості участі в заняттях у режимі реального часу (зокрема у зв'язку з перебоями електропостачання) слухачам забезпечується доступ до відеозаписів занять та навчально-методичних матеріалів для опрацювання в асинхронному режимі.

Мета підвищення кваліфікації: розвиток професійних компетентностей керівників, заступників керівників закладів загальної середньої освіти, які беруть участь у реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти, для ефективного управління змінами в умовах реформування освіти.

Завдання підвищення кваліфікації:

- сформувати вміння практичного застосування нормативно-правових основ для реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти;
- розвинути компетентність стратегічного управління закладом освіти та персоналом в умовах упровадження Державного стандарту профільної середньої освіти;
- удосконалити компетентність стратегічного управління персоналом у контексті реформування освіти;
- поглибити розуміння особливостей організації освітнього процесу в старшій профільній школі;
- розвинути вміння щодо розроблення освітньої програми та навчального плану закладу освіти для профільної середньої освіти з використанням різних підходів;
- удосконалити вміння ефективно використовувати наявні та створювати за потреби нові електронні (цифрові) управлінські ресурси;
- підвищити спроможність керівників академічних ліцеїв до забезпечення функціонування закладу освіти в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться: (відповідно до професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства економіки України від 17 вересня 2021 року № 568-21);

- нормативно-правова компетентність (А1);
- компетентність стратегічного управління закладом освіти (А2);
- компетентність стратегічного управління персоналом (А3);
- інформаційно-цифрова компетентність (Д3).

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

Керівник повинен мати знання про:

- законодавство та нормативні акти у сфері освіти, Державний стандарт профільної середньої освіти, права та обов'язки учасників освітнього процесу;
- принципи стратегічного планування та розвитку закладу, управлінські моделі, організацію освітнього процесу у профільній школі;
- принципи організації роботи педагогічного колективу, методи мотивації та розвитку персоналу, стандарти оцінювання професійної діяльності;
- організацію освітнього процесу у профільній школі, розроблення освітніх програм та навчальних планів, управління закладом в умовах кризових ситуацій і післявоєнного відновлення;
- сучасні цифрові ресурси та технології управління, електронні системи документації, основи безпеки даних.

Керівник повинен уміти:

- застосовувати нормативно-правові акти у практичній діяльності, організувати роботу закладу відповідно до стандартів, забезпечувати правомірність управлінських рішень;

– планувати та реалізовувати стратегії розвитку академічного ліцею, аналізувати результати діяльності, ухвалювати обґрунтовані управлінські рішення;

– формувати ефективну команду, планувати розвиток педагогів, підтримувати професійне зростання, впроваджувати міждисциплінарні та персоналізовані підходи в навчанні;

– ефективно організовувати освітній процес, розробляти освітні програми та навчальні плани, забезпечувати стабільну роботу закладу у складних умовах;

– раціонально використовувати наявні та створювати нові цифрові управлінські інструменти, впроваджувати електронні системи в управлінську і навчальну діяльність, аналізувати дані для прийняття рішень.

Керівник повинен демонструвати ціннісні ставлення до:

– дотримання законності, прав учасників освітнього процесу, прозорості та справедливості в управлінських рішеннях;

– розвитку та якості освіти, інновацій, змін та відповідальності за результати діяльності закладу;

– професійного розвитку колективу, чесності та справедливості у кадрових рішеннях;

– інновацій, безпеки інформації, ефективності та прозорості управлінської діяльності;

– безперервності навчання та безпеки закладу, стратегічного управління в умовах нестабільності.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації ґрунтуються на компетентнісному підході, принципах прозорості, зрозумілості для слухачів та об'єктивності.

Установлення відповідності результатів навчання вимогам програми передбачає:

– участь керівників в онлайн-заняттях не менше 70 % загальної тривалості навчання;

– самостійне виконання двох практичних робіт, спрямованих на оцінювання рівня сформованості компетентностей (А1; А2; А3; Д3). Максимальна оцінка за кожну роботу – 10 балів;

– проходження підсумкового тестування (10 тестових завдань), де правильна відповідь оцінюється в 1 бал, неправильна або відсутня – 0 балів.

Критерії оцінювання практичної роботи:

- знання (розуміння теоретичних засад, нормативної бази, коректність термінології) – до 3 балів;
- уміння (практичне застосування знань, обґрунтованість управлінських рішень, якість виконання завдання) – до 5 балів;
- ставлення (професійна відповідальність, управлінська самостійність, дотримання етичних норм тощо) – до 2 балів.

Загальний бал (Бз) обчислюється як середнє арифметичне оцінок за дві практичні роботи та тестування за формулою:

$$B_3 = \frac{PP_1 + PP_2 + T}{3}$$

де: PP_1 ; PP_2 – оцінки за практичні роботи (до 10 балів кожна);

T – оцінка за підсумкове тестування (до 10 балів).

Представлення слухачами результатів практичних робіт на підсумковому занятті може додатково оцінюватися заохочувальними балами (по 1 балу за презентацію кожної практичної роботи), які додаються до розрахованого загального бала.

Заохочувальні бали враховуються під час визначення підсумкового бала.

Умова отримання свідоцтва про підвищення кваліфікації: підсумковий бал має становити не менше 6 балів.

Документ про підвищення кваліфікації: свідоцтво про підвищення кваліфікації.

Вартість: 850 грн.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено розвиток професійних компетентностей керівників закладів освіти, що забезпечують здобуття профільної середньої освіти, відповідно до професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти».

Програма розроблена на основі управлінського, лідерського, компетентнісного, діяльнісного, дитиноцентрованого та аксіологічного підходів. Вона передбачає проведення лекцій, практичних занять, підсумкового заходу та організацію самостійної роботи. Вибір форм організації освітнього процесу, методів і засобів навчання здійснює викладач з урахуванням мети та змісту кожного модуля.

У процесі навчання використовуються індивідуальні, групові та колективні форми роботи, що забезпечують активну участь слухачів та розвиток їх управлінських спроможностей. Лекції проводяться у формі проблемних викладів, лекцій-дискусій, вебінарів із використанням інтерактивних методів взаємодії та цифрових технологій.

Особливістю програми є акцент на практичній складовій, спрямованій на розвиток умінь керівника впроваджувати зміни. Практичні заняття проводяться у формі практикумів, тренінгів, майстер-класів із застосуванням кейс-методу, моделювання управлінських ситуацій та ділових ігор.

Виконання практичних робіт (орієнтовний перелік наведено в розділі 3.1) спрямоване на вдосконалення професійних компетентностей (А1; А2; А3; Д3) і здійснюється в межах самостійної роботи слухачів.

На підсумковому заході проводиться тестування (10 завдань) з автоматизованим оцінюванням. Також слухачі мають можливість представити результати виконаних практичних робіт, що може оцінюватися заохочувальними балами. На завершальному етапі підбиваються підсумки

навчання та надається інформація щодо отримання свідоцтва про підвищення кваліфікації.

Зміст програми реалізується в чотирьох модулях та 11 взаємопов'язаних темах. Загальна кількість годин на засвоєння програми становить 30 годин, з яких: 8 годин – лекції, 16 годин – практичні заняття, 4 години – самостійна робота, 2 години – підсумковий захід.

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ. ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА					
Тема 1.1. Засади реформування профільної середньої освіти	2				2
Тема 1.2. Державний стандарт профільної середньої освіти	1	1			2
Тема 1.3. Освітня програма академічного ліцею	1	1			2
Разом за модулем	4	2			6
МОДУЛЬ 2. СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ПРОФІЛЬНОЇ ШКОЛИ					
Тема 2.1. Стратегія розвитку академічного ліцею в умовах впровадження реформи профільної освіти	1	2			3
Тема 2.2. Управління персоналом у контексті реформування освіти	1	1			2
Тема 2.3. Удосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти ліцею		1			1
Разом за модулем	2	4			6
МОДУЛЬ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В АКАДЕМІЧНОМУ ЛІЦЕЇ					
Тема 3.1. Розроблення навчального плану та навчальних програм в академічному ліцеї		4	2		6
Тема 3.2. Розроблення освітньої програми академічного ліцею		2	2		4
Разом за модулем		6	4		10
МОДУЛЬ 4. ФУНКЦІОНУВАННЯ АКАДЕМІЧНОГО ЛІЦЕЮ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ					
Тема 4.1. Забезпечення безпеки освітнього процесу в старшій профільній школі	2				2
Тема 4.2. Психологічна підтримка учасників освітнього процесу		2			2

Тема 4.3. Інформаційна та кібербезпека учасників освітнього процесу		2			2
Разом за модулем	2	4			6
Підсумковий захід				2	2
Разом годин за програмою	8	16	4	2	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ. ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Тема 1.1. Засади реформування профільної середньої освіти

Трансформаційні процеси в освіті України. Концептуальні засади реформування профільної середньої освіти в країні. Реалізація права здобувачів освіти на вибір предметів та індивідуальних освітніх траєкторій. Академічний ліцей: вимоги до створення, ключові відмінності від професійних закладів освіти, місце в системі освіти України, практики пілотних закладів.

Тема 1.2. Державний стандарт профільної середньої освіти

Державний стандарт профільної середньої освіти: структура та зміст.

Компетентнісний потенціал освітніх галузей та базові знання в профільній середній освіті. Вимоги до результатів навчання. Оцінювання досягнень здобувачів освіти на основному та поглибленому рівні. Базовий навчальний план профільної середньої освіти.

Модельні навчальні програми профільної середньої освіти для обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів: складники, вимоги. Модельні навчальні програми основного та поглибленого рівнів. Адаптація модельних навчальних програм до специфіки закладу освіти та профілю навчання. Розроблення і впровадження навчальних програм для вибіркових компонентів (не на основі модельних).

Тема 1.3. Освітня програма академічного ліцею

Структура та зміст Типової освітньої програми для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням. Типовий навчальний план. Обов'язкові та вибіркові освітні компоненти. Інтегровані курси. Форми організації освітнього процесу. Кластери та профілі навчання.

Особливості структури навчального плану.

МОДУЛЬ 2. СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ПРОФІЛЬНОЇ ШКОЛИ

Тема 2.1. Стратегія розвитку академічного ліцею в умовах упровадження реформи профільної освіти

Сучасні методики аналізу стану функціонування й розвитку ліцею. SWOT-аналіз як інструмент оцінювання сильних і слабких сторін та можливостей і загроз у процесі вивчення внутрішнього та зовнішнього середовища закладів освіти.

Формулювання стратегічної мети, місії та візії ліцею.

Методологія побудови стратегії розвитку закладу. Моделювання стратегічного розвитку ліцею. Параметри, критерії та показники аналізу стратегічного розвитку закладу освіти.

Взаємозв'язок стратегії розвитку та річного й щоденного планів роботи ліцею.

Тема 2.2. Управління персоналом у контексті реформування освіти

Кадровий потенціал академічного ліцею. Мотивація працівників: основні види та інструменти її оцінювання. Види комунікації та інструменти її підтримки. Ефективний зворотний зв'язок.

Організація підвищення кваліфікації та професійного розвитку педагогічних працівників відповідно до профілю закладу. Професійний розвиток: супервізія, наставництво.

Роль освітнього управлінця в старшій профільній школі. Забезпечення академічної свободи педагогічних працівників.

Тема 2.3. Удосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти ліцею

Внутрішня система забезпечення якості освіти (ВСЗЯО) як інструмент управління розвитком ліцею. Нормативно-правові засади та компоненти системи. Проектування та оновлення Положення про внутрішню систему відповідно до особливостей закладу освіти.

Стратегічне планування розбудови ВСЗЯО: визначення критеріїв, індикаторів та періодичності моніторингу. Роль керівника у формуванні цілісної системи якості. Взаємозв'язок між внутрішньою системою та зовнішнім оцінюванням.

МОДУЛЬ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В АКАДЕМІЧНОМУ ЛІЦЕЇ

Тема 3.1. Розроблення навчального плану та навчальних програм в академічному ліцеї

Нормативні засади розроблення навчального плану ліцею на основі типового навчального плану. Структура навчального плану. Визначення профілю навчання. Розподіл навчального навантаження та годин між освітніми галузями і компонентами. Визначення обов'язкових і вибіркових освітніх компонентів.

Розроблення навчальних програм ліцею на основі модельних навчальних програм. Адаптація навчальних програм до умов закладу. Календарно-тематичне планування як інструмент реалізації навчальних

програм. Моніторинг виконання навчального плану та коригування навчальних програм.

Тема 3.2. Розроблення освітньої програми академічного ліцею

Нормативно-правові засади розроблення освітніх програм у закладах загальної середньої освіти. Типові освітні програми як основа для розроблення освітньої програми ліцею. Структура освітньої програми академічного ліцею. Загальний обсяг навчального навантаження, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання. Опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.

МОДУЛЬ 4. ФУНКЦІОНУВАННЯ АКАДЕМІЧНОГО ЛІЦЕЮ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ

Тема 4.1. Забезпечення безпеки освітнього процесу в старшій профільній школі

Нормативно-правові вимоги до безпеки в закладах освіти в умовах війни. Концепція безпеки закладів освіти. Безпечне освітнє середовище. Організація укриттів та захисних споруд. Алгоритми дій під час повітряної тривоги, евакуації, надзвичайних ситуацій. Плани евакуації. Вимоги до облаштування захищених просторів у закладах освіти. Організація освітнього процесу в укритті. Охоронні заходи в закладі освіти. Взаємодія з місцевими органами влади та правоохоронними органами.

Тема 4.2. Психологічна підтримка учасників освітнього процесу

Підтримка психоемоційного стану учнів і педагогів під час навчання в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення. Стратегії подолання стресу та тривожності. Профілактика професійного вигорання педагогів. Техніки (само)допомоги й (само)регуляції.

Підвищення психологічної компетентності педагогів.

Профілактика булінгу, мобінгу, дискримінації. Формування культури безпеки та довіри.

Тема 4.3. Інформаційна та кібербезпека учасників освітнього процесу

Захист персональних даних учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану. Безпечне використання цифрових платформ, застосунків, месенджерів тощо. Протидія кібербулінгу та онлайн-загрозам.

3.1. Орієнтовний перелік практичних робіт

1. Розробити орієнтовний навчальний план ліцею за алгоритмом:
 - визначення профілю (або профілів) навчання ліцею;
 - вибір одного або кількох варіантів типового навчального плану з Типової освітньої програми (наказ МОН України від 26.05.2025 №765);

- адаптація типового навчального плану(ів) до умов конкретного закладу освіти;
- формування структури навчального плану: обов'язкові та вибіркові освітні компоненти;
- розподіл навчального навантаження за роками навчання (10–12 класи).

Очікуваний результат: орієнтовний навчальний план ліцею (у табличній формі), підготовлений у текстовому редакторі Microsoft Word і поданий в електронній формі.

2. Розробити орієнтовну освітню програму ліцею відповідно до Типової освітньої програми (наказ МОН України від 26.05.2025 №765) за такою структурою:

1. Загальні положення
2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою
3. Загальний обсяг навчального навантаження та його розподіл між освітніми галузями за роками навчання
4. Навчальний план
5. Перелік модельних навчальних програм, які використовуються в освітньому процесі, та навчальних програм, затверджених педагогічною радою
6. Опис форм організації освітнього процесу
7. Опис інструментарію оцінювання

Очікуваний результат: орієнтовна освітня програма академічного ліцею з урахуванням профілю, підготовлена в текстовому редакторі Microsoft Word і подана в електронній формі.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення: 19.03.2026)
2. Постанова КМ України від 11.10.2021 № 1062 «Про затвердження Положення про ліцей». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1062-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення: 19.03.2026)
3. Постанова КМ України від 25 липня 2024 р. № 851 «Про затвердження Державного стандарту профільної середньої освіти». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-2024-%D0%BF#Text> (дата звернення: 19.03.2026)
4. Постанова КМ України від 26 серпня 2025 р. № 1058 «Про реалізацію експериментального проекту щодо запровадження в закладах загальної середньої освіти освітніх програм, розроблених на основі типової освітньої програми для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним

- спрямуванням». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-2025-%D0%BF#Text> (дата звернення: 19.03.2026)
5. Наказ МОН України від 10.10.2024 №1451 «Про затвердження Концептуальних засад реформування профільної середньої освіти (академічні ліцеї)». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1451729-24#Text> (дата звернення: 19.03.2026)
 6. Наказ МОН України від 26 травня 2025 року № 765 «Про затвердження типової освітньої програми для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням». URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/94729/ (дата звернення: 19.03.2026)
 7. Наказ Міністерства економіки України від 17.09.2021 № 568-21 «Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти». URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/84426/ (дата звернення: 19.03.2026)
 8. Наказ МОН України від 11 березня 2026 року № 437 «Про затвердження Переліку закладів загальної середньої освіти – учасників експериментального проекту щодо запровадження в закладах загальної середньої освіти освітніх програм, розроблених на основі типової освітньої програми для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням». URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/96537/ (дата звернення: 19.03.2026)

Основна література

1. Кремень В. Г., Топузов О. М., Ляшенко О. І., Мальований Ю. І., Засекіна Т. М. Профільна середня освіта: концептуальні засади для нової української школи. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2023. № 5(2). С. 1-8. URL: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/389/452> (дата звернення: 19.03.2026)
2. Профільна середня освіта: виклики і шляхи реалізації : збірник матеріалів / за заг. ред. Ляшенко О. І., Засекіної Т. М., Мальованого Ю. І., Литвинова С. Г., Малиношевської А. В. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2024. 288 с.
3. Роль засновника у розробленні стратегії розвитку закладів освіти в громаді / Державна служба якості освіти України. URL: <https://sqe.gov.ua/strategia-shkoly-zasnovnyk-gromada/> (дата звернення: 19.03.2026)

Додаткова література

1. Реформа профільної середньої школи : соціологічне дослідження. Київ : 2024. 84 с. URL: <https://decide.in.ua/socziologichne-doslidzhennya-reforma-profilnoyi-serednoyi-osvity/> (дата звернення: 19.03.2026)
2. Гуцало Л. В., Маркевич О. В. Організація профільного навчання в Україні: законодавство та практичне втілення (на прикладі Наукового ліцею

- Житомирського державного університету імені Івана Франка). Актуальні питання у сучасній науці. 2024. № 24. С. 798-812. URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/view/12375/12436> (дата звернення: 19.03.2026)
3. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти / М. В. Бобровський, С. І. Горбачов, О. О. Заплотинська, О. О. Ліннік. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : Державна служба якості освіти, 2021. 350 с. URL: https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2021/08/Abetka_dyrektora_2021_SQE_SURGe.pdf (дата звернення: 19.03.2026)
 4. Архітектура безпеки. Організація безпечного освітнього середовища. Посібник для педагогів. URL: https://ukraine.un.org/sites/default/files/2025-11/Manual%20for%20teachers_wth_cover_2025_0.pdf (дата звернення: 19.03.2026)
 5. Супервізія не ревізія: методичний poradnik / Ю. О Борисенко, О. А. Венгловська, Г. В. Гладкова та ін. Київ : УІРО, 2025. 245 с.